Avtalevilkår etisk handel

Stavanger kommune

Table of contents

Avtalevilkår for ivaretakelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Avtalevilkår for ivaretakelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden overholde kontraktsvilkårene.

Kontraktsvilkårene bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter[1] med aktsomhetsvurderinger som metode. Aktsomhetsvurderinger er en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden[2].

Dersom Leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

1. Overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland

Varene som leveres i denne kontrakt skal være fremstilt under forhold som er i overenstemmelse med kravene angitt nedenfor. Kravene gjelder i Leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden. Kravene omfatter:

- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnearbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182[3].
    - Der hvor konvensjon 87 og 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.
- FNs barnekonvensjon, artikkel 32[4].
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland[5]. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

2. Policys og rutiner

For å oppfylle kravene i punkt 1, samt for å forebygge og håndtere eventuelle avvik fra kravene, skal Leverandøren ved kontraktsstart, eller senest innen 6 måneder etter kontraktsstart, ha:

- En eller flere offentlig tilgjengelige policys, vedtatt av styret. Innholdet skal som minimum omfatte en forpliktelse om å etterleve kravene i punkt 1, i egen virksomhet og i leverandørkjeden. En eller flere ansatte på ledelsesnivå skal ha ansvar for etterlevelse.
- Rutiner for formidling og regelmessig oppfølgning av slik policy i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

- Rutiner for å utføre regelmessige risikoanalyser i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Det innebærer å identifisere og prioritere risiko for brudd på kravene i punkt 1. Rutinen(e) skal også beskrive hvilke tiltak Leverandøren vil iverksette for å forebygge, stanse og/eller redusere konsekvensene av brudd på kravene. I tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger skal alvorligst risiko, uavhengig av hvor i leverandørkjeden risikoen er, prioriteres først.

3. Kontraktsoppfølging

Leverandøren skal sikre at kravene i punkt 1 og 2 etterleves i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Oppdragsgiver kan kreve at etterlevelse dokumenteres ved en eller flere av følgende tiltak:

- Dokumentere vedtatte policys og rutiner, jf. punkt 2.
- Gi en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden for utvalgte risikoprodukter, og/eller -komponenter og/eller -råvarer, bestemt av Oppdragsgiver.
- Besvare egenrapportering senest seks uker etter utsendelse fra Oppdragsgiver, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist.
- Dokumentere gjennomført risikoanalyse, og rapportere om oppfølging og håndtering av funnene.
- Delta i oppfølgingssamtale(r) med Oppdragsgiver, og eventuelt andre relevante interessenter.
- Fremvise rapport(er) relevant for kravene i punkt 1. Rapport(ene) skal komme fra uavhengig part.
- Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 på Leverandørens hovedkontor[6].
- Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 i leverandørkjeden[7]. Kontroller og revisjoner skal etterstrebes gjennomført i samarbeid mellom Leverandøren og Oppdragsgiver.

Dersom Leverandøren blir klar over forhold i strid med punkt 1 og 2 i leverandørkjeden, skal Leverandøren rapportere dette til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

4. Sanksjoner

Ved brudd på punkt 1-3, eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i hovedkontrakten med følgende tillegg og presiseringer. Oppdragsgiver kan:

- Kreve retting: Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan bruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen fire uker. Ved vesentlige brudd kan Oppdragsgiver sette en kortere frist. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen, og dokumentasjon av rettelser.
- Iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen når:
  - Leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan.
  - Tiltaksplanen ikke blir overholdt.

Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd.

- Kreve at Leverandøren bytter underleverandør: Ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentakende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.
- Heve kontrakten: Ved vesentlige kontraktsbrudd, gjentagende alvorlige brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt.

5. Deling av data

- Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å dele all innsendt dokumentasjon fra Leverandør angående etisk handel med Etisk handel Norge og andre offentlige oppdragsgivere som er deltakere i samarbeidsprosjektet Bærekraft 17.[8]
- Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å samarbeide med deltakere i Bærekraft 17 og Etisk handel Norge knyttet til avtaleoppfølging av etiske kontraktsvilkår i avtaleperioden.
- Det forutsettes at deltakere i Bærekraft 17, samt ansatte hos Etisk Handel Norge, vil signere taushetserklæring før opplysninger eventuelt deles og oppfølging gjøres i samarbeid med disse partene. Delte opplysninger som må anses for å være taushetsbelagte, vil behandles konfidensielt av kunden og dens samarbeidsparter.

[1] https://www.ohchr.org/documents/publications/GuidingprinciplesBusinesshr_eN.pdf
[2] Kontraktsvilkåret er avgrenset til å omhandle menneske- og arbeidstakerrettigheter. Aktsomhetsvurderinger i kontraktsvilkåret er derfor avgrenset til å omhandle disse områdene. OECD har utarbeidet en veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Denne omhandler også andre tema, som blant annet miljø, antikorrupsjon og forbrukerinteresser. Les mer om aktsomhetsvurderinger her: https://nettsteder.regjeringen.no/ansvarlignaringsliv2/files/2019/01/Aktsomhetsvurderinger-for-ansvarlig-n%C3%A6ringsliv-brosjyre.pdf
[3] https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm
[4] https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx
[5] Her menes alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer.
[6] Kan gjennomføres av Oppdragsgiver eller den Oppdragsgiver bemyndiger.
[7] Oppdragsgiver, eller den Oppdragsgiver bemyndiger, har rett til å gjennomføre kontroller i leverandørkjeden. Ved kontroll plikter Leverandør å fremskaffe kontaktopplysninger. Disse behandles i overensstemmelse med offentleglova.
[8] Oppdragsgiver samarbeider med andre kommuner, fylkeskommuner, statlige enheter og offentlige universiteter om oppfølgingen av etisk handel i ulike varekontrakter gjennom prosjektet Bærekraft 17. Formålet med samarbeidet og delingen av opplysninger er å koordinere og forenkle avtaleoppfølgingen av etisk handel for offentlig sektor og deres avtaleparter. Les mer om Bærekraft 17 her: https://etiskhandel.no/om-oss/?tab=8#prosjekter